

Javítóvizsga tételsor
Magyar irodalom 9. A osztály
2020-2021-es tanév

- I. Műnemek, műfajok (Példákkal!)**
 - epika
 - líra
 - dráma
- II. Mítoszok**
 - mítosz, mitológia
 - istenek a görög mitológiában
- III. Az ókori görög irodalom**
 - a homéroszi eposzok (Iliász, Odüsszeia)
 - eposzi kellékek
 - kalandok az Odüsszeiában
 - az időmértékes verselés
 - az antik színház (Szophoklész: Antigoné)
- IV. A Biblia**
 - felépítése, részei (Ószövetség, Újszövetség)
 - történetek a Bibliából
- V. A középkor irodalma**
 - a középkor vilásképe
 - középkori műfajok
 - Dante: Isteni színjáték (felépítése)
 - Villon költészete (ballada)
- VI. A reneszánsz irodalmából**
 - 1. Az európai reneszánsz:
 - a reneszánsz művészet
 - Petrarca **szonett**jei
 - Boccaccio **novellái**
 - az angol reneszánsz színház: Shakespeare
 - 2. A magyar reneszánsz:
 - Janus Pannonius költészete
 - Balassi Bálint költészete

A felkészüléshez a tankönyvet, a szöveggyűjteményt és az órai vázlatokat használd! A classroom csoportban minden megtalálható.

A pótvizsga szóbeliből áll.

Fogalmak:

Figura etymologica: a szótó ismétlésén alapuló stílusalakzat.

Evangélium: „jó hírt”, „örömhírt” jelent.

Szinoptikusok: „együttlátók”. Az evangélium szerzői közül hármat nevezünk szinoptikusoknak (Máté, Márk, Lukács). Írásaikban sok hasonlóságot, azonosságot találhatunk, míg a János evangéliuma lényeges eltéréseket tartalmaz.

Apokalipszis: Jövendölés, látomás a világ végétől.

Időmértékes verselés: versrendszer, amely a szótagok időtartamán alapul. Ritmusát a rövid és hosszú szótagok szabályos váltakozása adja.

Eposz: kötött formájú, nagyepikai mű, amely egy egész nép sorsát érintő eseményt ír le; főhőse mindig kivételes képességű ember, akit természetfölötti erők is támogatnak harcában. Az eposz hexameteres verselésű, állandó elemei az eposzi kellékek.

Disztichon: egy hexameter és egy pentameter kapcsolata.

Pentameter: öt verslábból álló időmértékes verssor,

Hexameter: az eposzok hagyományos sorfaja, mely hat verslábból áll. Az ötödik verslábbnak mindig daktilusnak kell lennie.

Epigramma: jelentése: sírfelirat, rövid, tömör, csattanóra végződő, általában disztichonban írt vers.

Dal: egynemű érzést, pillanatnyi hangulatot fejez ki, közvetlen hangon, egyszerű formában.

Dráma: a dráma a líra és az epika mellett az irodalom harmadik műneme. A drámai mű eseményt ábrázol – tehát a külvilág az ábrázolás tárgya -, de az eseményeket, a szereplők jellemét, gondolatait, egymáshoz való viszonyát az alakok, párbeszédeiből, dialógusaiból, magánbeszédeiből, monológjaiból és tetteiből ismerjük meg. Rendszerint az egymástól eltérő emberi magatartások kiélezett összeütközése, konfliktusa áll a középpontjában. A dráma színpadra szánt alkotás.

Legenda: jelentése: „olvasandó”. A legenda olyan epikus műfaj, melynek hőse olyan ember, akin keresztül fensőbb lény akarata nyilvánul meg. A legenda hőse mindig annak a közösségnek szerez dicsőséget, melyhez tartozik; gyakran szól szentek életéről.

Eredményes felkészülést kívánok!

Tatabánya, 2021. június 15.

Orbáné Hancz Ágnes